

1951.

Оружане снаге Атлантског пакта

ВОЈНО ДЕЛО 6/1998.

Мајор Радко Мочивник

... Питање поновног наоружања Западне Немачке први пут је расправљано у оквиру Атлантског пакта на септембарском заседању Савета у Њујорку. САД су се заузимале за стварање самосталне Немачке армије, док је Велика Британија сматрала да немачки допринос треба да буде у формацијама батаљона који би били укључени у јединице Америчке, Британске и Француске армије. Француска је била још уздржљивија и предлагала је да немачки допринос буде у облику радних батаљона. Овакав став Французи су мотивисали неповерењем у Немачку што је резултат горког искуства из прошлости, али ово претставља само један део истине, пошто узрок таквом ставу треба тражити и у бојазни од конкуренције немачке тешке индустрије, која би се развила на бази ремилитаризације, што важи и за опредељивање енглеског става. Међутим, код САД то није случај, пошто је амерички капитал после Другог светског рата у Западној Немачкој стекао веома јаке позиције.

Пошто су на децембарском заседању у Брислу Велика Британија и Француска донекле попустиле по том питању, постигнуто је компромисно решење према коме би немачке јединице требало да буду формиране у тактичке борбене групе јачине 4-5.000 људи, без тешког наоружања. Према бриселском договору целокупни немачки ефективи не смеју да превазиђу једну петину снага Атлантског пакта.

Међутим, влада у Бону била је свесна да је у овој ситуацији порасла вредност Западне Немачке. У преговорима са савезничком Високом комисијом, који су вођени по питању стварања немачких војних јединица, Бонска влада дала је до знања да наведене услове неће прихватити и у марту 1951 године затражила је да јој се дозволи образовање властите армије у јачини од дванаест дивизија са по 20.000 људи.

По питању ремилитаризације Западне Немачке, до данас није постигнут споразум. САД су остале при своме ранијем становишту да је Западно-немачка армија битна за одбрану Европе, што је потврдио и генерал Ајзенхауер после доласка у Европу, када је указао на потребу стварања Немачке армије у јачини од око 300.000 људи. Данас се већ може рећи да није више питање у томе да ли ће или неће доћи до стварања Немачке армије, него у томе када ће доћи и колики ће бити њени ефективи. Часопис „Military Review“ од марта 1951 године доноси вест да се предвиђа да Западна Немачка до краја 1953 године формира десет дивизија, што показује да Американци рачунају на доста брзо решење овог проблема...